

Financiële regelingenwijzer voor de zorgprofessional

Deze gratis tool van Langhenkel-Talenter stelt zorgprofessionals in staat mensen met een participatiebelemmering snel gerichte basisinformatie te geven over de regelingen die voor hen openstaan. Het gaat om de regelingen die er zijn naast de algemene inkomensondersteuning op grond van de Participatiewet, Bbz 2004, AOW, Ziektewet, IOW, IOAW/Z, WAO, WIA, Wajong of WAZ.

Wat	Zorgverzekeringswet (Zvw)
Wanneer	Iedereen die in Nederland woont of werkt, is wettelijk verplicht een basisverzekering te hebben op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Deze basisverzekering dekt de standaardzorg van bijvoorbeeld huisarts, ziekenhuis of apotheek. Daarnaast dekt het een aantal zaken die vroeger onder de AWBZ vielen, te weten: persoonlijke verzorging, (wijk)verpleging, behandeling zintuiglijke gehandicapten, intensieve kindzorg en een gedeelte van de geestelijke gezondheidszorg. Iedereen kan zich (vrijwillig) aanvullend verzekeren voor een aantal kosten die het basispakket niet vergoedt. Voor zorg die geleverd wordt na een doorverwijzing geldt een wettelijk eigen risico per jaar.
Waar	Zorgverzekeraars
Wat	Collectieve ziektekostenverzekering op grond van de Participatiewet
Wanneer	Veel gemeenten kennen een collectieve ziektekostenverzekering met een of meer aanvullende pakketten voor mensen met een laag inkomen, ook kan er een vermogensgrens gelden. De premies zijn veelal lager en de vergoedingen hoger, dan wanneer men zelf de verzekering afsluit. Per gemeente kan de inkomensgrens verschillen. Er zijn gemeenten die ook het wettelijk eigen risico meeverzekerden.
Waar	Gemeente
Wat	Wet langdurige zorg (Wlz)
Wanneer	De Wet langdurige zorg (Wlz) is er voor mensen die 24 uur per dag intensieve zorg of toezicht dichtbij nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om ouderen met vergevorderde dementie of mensen met een ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking. Om zorg vanuit de Wlz te krijgen, moet een Wlz-indicatie worden aangevraagd bij Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Betreft het een opname om psychische/psychiatrische redenen, dan is een indicatie beschermd wonen op grond van de Wmo 2015 nodig (zie blok hieronder). Er kan een eigen bijdrage worden opgelegd door het Centraal administratie kantoor (CAK). De zorg wordt in natura geleverd, maar kan ook via een persoonsgebonden budget (PGB) plaatsvinden.
Waar	Zorgkantoren zorgen na indicatie voor de uitvoering.
Wat	Voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015)
Wanneer	Via een PGB of ondersteuning in natura kan de gemeente er op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) voor zorgen dat mensen met een participatiebelemmering zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren. Het kan daarbij gaan om zaken als verhuizen naar een beter geschikte woning, woningaanpassing, sanering eigen woning, gebruik van een (aangepaste) auto, gebruik taxi, gebruik rolstoeltaxi, (sport)rolstoel, scootmobiel, begeleiding, hulp in het huishouden, dagbesteding, beschermd wonen, etc. Onder de Wmo 2015 vallen ook beschermd wonen (24-uur verblijf bij psychische aandoening) en opvang (blijf-van-mijn-lijf-huis). Er kan een eigen bijdrage worden opgelegd door het CAK. Het recht op een voorziening en de soorten voorzieningen verschillen per gemeente.
Waar	Gemeente
Wat	Mantelzorgondersteuning
Wanneer	Op grond van de Wmo 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van mantelzorgers. Ondersteuning kan plaatsvinden in de vorm van onder meer cursussen, hulp in huis (bv. oppasdienst voor dementerenden) of ontlasting door dagopvang of huishoudelijke hulp aan te bieden. Gemeenten moeten zorgen voor een jaarlijkse blijk van waardering aan mantelzorgers. In veel gemeenten kunnen mantelzorgers een geldbedrag krijgen of tegoedbonnen. Beleid en voorwaarden worden door elke gemeente apart vastgesteld.
Waar	Gemeente
Wat	Bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet
Wanneer	Gemeenten kunnen mensen met een laag inkomen en een beperkt vermogen bijzondere bijstand verstrekken. Dit is bedoeld voor bijzondere, noodzakelijke kosten mede als gevolg van een (chronische) ziekte of beperking. Het moet gaan om kosten die men niet zelf kan betalen en ook niet vergoed krijgt. Gedacht kan worden aan meerkosten voor genees- en heilkundige hulp, reiskosten, voorgeschreven medicijnen, hulpmiddelen (rollator, beeldtelefoon, sportvoorzieningen), dieet op voorschrift van een arts of erkende diëtist, extra uitgaven voor kleding en beddengoed, energiekosten, verhuiskosten, inrichtingskosten in verband met cara, woningaanpassingen, extra uitgaven voor gezinshulp, kosten rechtsbijstand en beschermingsbewind en begrafenis- of crematiekosten. Het recht, de hoogte en de duur verschillen per gemeente. Er kan een drempelbedrag (een soort eigen bijdrage) worden gehanteerd.
Waar	Gemeente
Wat	Zorgtoeslag
Wanneer	Als een burger een laag inkomen heeft, kan zorgtoeslag aangevraagd worden als tegemoetkoming in de premie van de zorgverzekering. Om zorgtoeslag te krijgen, moet iemand 18 jaar of ouder zijn, de Nederlandse nationaliteit hebben, een Nederlandse zorgverzekering hebben en het inkomen mag niet te hoog zijn. Naarmate het inkomen hoger wordt, wordt per maand minder zorgtoeslag ontvangen, tot het recht volledig is afgeboord. Voor de berekening van de zorgtoeslag wordt verwezen naar www.toeslagen.nl .
Waar	Belastingdienst

Wat	Ondersteuning woonlasten (ook na inkomensdaling door o.a. arbeidsongeschiktheid)
Wanneer	Mensen met een laag inkomen en zelfstandige woonruimte kunnen in aanmerking komen voor huurtoeslag. Het recht op en de hoogte van de huurtoeslag is afhankelijk van de woonsituatie, het inkomen, de leeftijd en de huurprijs. Voor de berekening van de huurtoeslag wordt verwezen naar www.toeslagen.nl . Mensen die te maken krijgen met een plotselinge terugval in inkomen (bijvoorbeeld door arbeidsongeschiktheid), waardoor ze op grond van 1) het jaarinkomen geen of geen volledig recht op huurtoeslag hebben, maar op basis van hun actuele inkomsten niet in staat zijn hun huur te betalen of 2) door een te hoge huur geen recht hebben op huurtoeslag, kunnen woonkostentoeslag aanvragen (dit is bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet). Voor zover de huur niet te hoog is, krijgt men deze toeslag tot het moment waarop wel recht ontstaat op volledige huurtoeslag (meestal 1 januari van het volgend jaar). Bij een te hoge huur voor huurtoeslag kan de woonkostentoeslag blijven doorlopen. Aan deze woonkostentoeslag wordt meestal een verhuisplicht verbonden. Dit laatste geldt ook als men door een plotselinge inkomensdaling de hypotheeklasten niet meer kan voldoen en woonkostentoeslag aanvraagt.
Waar	De huurtoeslag vraagt men aan bij de Belastingdienst. Woonkostentoeslag vraag men aan bij de gemeente. Een rekentool voor het berekenen van deze woonkostentoeslag is te vinden op www.langhenkel-talenter.nl .

Wat	Tegemoetkoming arbeidsongeschikten
Wanneer	Arbidsongeschikten krijgen een jaarlijkse tegemoetkoming van het UWV als zij op 1 juli de pensioenleeftijd nog niet hebben bereikt én recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO-, WIA-, Wajong- of WAZ-uitkering), 35% of meer arbeidsongeschikt zijn of recht hebben op hulp om werk te vinden, te behouden of om te studeren. De tegemoetkoming wordt in de regel in de maand september overgemaakt.
Waar	UWV

Wat	Verhoging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering
Wanneer	Bij volledige arbeidsongeschiktheid bedraagt een uitkering maximaal 75% van het laatst verdiende loon (met een bovengrens) of 75% van het minimumloon. Is men niet alleen volledig arbeidsongeschikt, maar ook hulpbehoevend, dan kan dit percentage verhoogd worden naar 85% of zelfs 100%. Men moet zelfstandig wonen en dagelijks en blijvend hulp of verzorging van anderen nodig hebben. Men kan hierdoor helemaal niet meer alleen zijn.
Waar	UWV

Wat	Studiefinanciering bij ziekte of handicap & individuele studietoeslag
Wanneer	Indien een student door ziekte of beperking niet binnen vier jaar kan afstuderen, dan komt hij of zij in aanmerking voor een jaar extra studiefinanciering. Ook kan onder voorwaarden de prestatiebeurs omgezet worden naar een gift. Men heeft hiervoor een verklaring van een arts en van de onderwijsinstelling nodig. Als is vastgesteld dat een meerderjarige student door een structurele medische beperking tijdens de studie geen inkomsten kan verwerven dan kan (onder voorwaarden) een individuele studietoeslag op grond van de Participatiewet worden toegekend aan een student. Hoogte en voorwaarden verschillen per gemeente.
Waar	DUO (studiefinanciering) en gemeente (studietoeslag)

Wat	Dubbele kinderbijslag bij ziekte of beperking
Wanneer	Voor een kind met een ziekte of beperking heeft men vaak meer uitgaven dan voor andere kinderen. Om deze meerkosten te compenseren, kan men extra kinderbijslag krijgen. Men komt in aanmerking voor deze dubbele kinderbijslag als men voldoet aan de volgende voorwaarden: het kind is 3 jaar of ouder, maar nog geen 18 jaar, het kind woont voor ten minste 4 dagen per week bij belanghebbende en staat daar ook ingeschreven en het CIZ heeft behoefte aan intensieve zorg vastgesteld.
Waar	SVB

Wat	Fiscale teruggaven
Wanneer	Als men aantoonbaar veel uitgaven heeft voor zorg, hulpmiddelen en voorzieningen, dan komt men vaak in aanmerking voor de fiscale aftrek van specifieke zorgkosten. Ook kan gedacht worden aan de aftrek van uitgaven voor tijdelijk verblijf thuis van ernstig gehandicapten van 21 jaar en ouder die in een instelling wonen, de jonggehandicaptenkorting, de aftrek van premies voor lijfrenten voor een gehandicapt (klein-)kind en de extra startersaftrek voor ondernemers met een arbeidshandicap. Een overzicht van zorgkosten die per belastingjaar aftrekbaar zijn is te vinden op www.belastingdienst.nl .
Waar	Belastingdienst

Wat	Lager tarief autobelastingen
Wanneer	Rijdt men vanwege een handicap in een aangepaste rolstoelbus, dan kan men mogelijk in aanmerking komen voor verlaging van de motorrijtuigenbelasting (wegenbelasting) en onder bepaalde voorwaarden ook gedeeltelijke teruggave van de BPM (aanschafbelasting).
Waar	Belastingdienst

Wat	Sociaal medische indicatie kinderopvang
Wanneer	Dit is van toepassing voor de ouder die lichamelijke, psychische of sociale problemen heeft, niet werkt en geen recht heeft op kinderopvangtoeslag en in verband met deze klachten niet zelfstandig voor de kinderen kan zorgen. De gemeente kan dan op basis van een sociaal medische indicatie de kosten van de kinderopvang vergoeden, veelal gelijk aan de vergoeding op grond van de kinderopvangtoeslag. Voorwaarde bij gehuwden is dat de andere ouder werkt of een verplicht re-integratie- of inburgeringstraject volgt.
Waar	Gemeente